

Bruxelles, 3. siječnja 2022.
(OR. en)

5014/22

**Međuinstitucijski predmet:
2021/0440(NLE)**

ACP 2
COAFR 2
CFSP/PESC 2
RELEX 3

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	22. prosinca 2021.
Za:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2021) 834 final
Predmet:	Prijedlog ODLUKE VIJEĆA o stavljanju izvan snage, u ime predstavnika vlada država članica okupljenih u Vijeću, Odluke Vijeća (EU) 2016/394 o okončanju konzultacija s Republikom Burundijem na temelju članka 96. Sporazuma o partnerstvu između članica Skupine afričkih, karipskih i pacifičkih država s jedne strane i Europske zajednice i njezinih država članica s druge strane

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2021) 834 final.

Priloženo: COM(2021) 834 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 22.12.2021.
COM(2021) 834 final

2021/0440 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

**o stavljanju izvan snage, u ime predstavnika vlada država članica okupljenih u Vijeću,
Odluke Vijeća (EU) 2016/394 o okončanju konzultacija s Republikom Burundijem na
temelju članka 96. Sporazuma o partnerstvu između članica Skupine afričkih, karipskih
i pacifičkih država s jedne strane i Europske zajednice i njezinih država članica s druge
strane**

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Nakon pogoršanja stanja u Burundiju uoči parlamentarnih i predsjedničkih izbora u lipnju i srpnju 2015. Europska unija smatrala je da Republika Burundi nije poštovala ključne elemente koji su navedeni u članku 9. Sporazuma o partnerstvu AKP-EU¹ u pogledu ljudskih prava, demokracije i vladavine prava.

Nakon konzultacija održanih u Bruxellesu 8. prosinca 2015. u skladu s člankom 96. Sporazuma o partnerstvu AKP-EU, Europska unija primila je na znanje odgovore vlade Burundija i njezinu obvezu da pruži pojašnjenja u pogledu postavljenih pitanja i ubrza određene sudske postupke. Međutim, Europska unija smatrala je da se iznesenim stajalištima ne omogućuje sveobuhvatno rješavanje pitanja nepoštovanja ključnih elemenata njezina partnerstva s Republikom Burundijem. Osim toga, ta stajališta ne pružaju zadovoljavajući odgovor na odluke koje je 17. listopada i 13. studenoga 2015. donijelo Vijeće Afričke unije za mir i sigurnost, posebno na potrebu za brzom uspostavom istinskog i uključivog dijaloga na temelju Sporazuma iz Aruše.

Konzultacije su završene 13. studenoga 2015. Odlukom Vijeća 2016/394 i poduzete su odgovarajuće mjere, kako su navedene u Prilogu toj odluci². Te su mjere uključivale obustavu financijske potpore ili isplate sredstava (uključujući proračunsku potporu) čiji su izravni korisnici burundijska administracija ili burundijske institucije.

Od mirne političke tranzicije 2020. koja je dovela do izbora predsjednika Ndayishimyea i imenovanja nove vlade EU je primijetio pozitivan trend, što je vidljivo iz:

- konstruktivne suradnje s Burundijem u političkom dijalogu na temelju članka 8. Sporazuma o partnerstvu AKP-EU,
- nastojanja vlade da podupire mir i stabilnost, mjera za poboljšanje dobrog upravljanja, slobode medija, izjave o ljudskim pravima, vladavine prava i borbe protiv nekažnjavanja,
- sporazuma o planu („Feuille de route”) koji sadržava obveze burundijske vlade kao odgovor na Odluku Vijeća 2016/394 u području ljudskih prava; pravosuđa i vladavine prava; slobode mišljenja i medija; dobrog upravljanja; mira, sigurnosti i demokracije; poslovnog okružja; okoliša i biološke raznolikosti,

¹ Sporazum o partnerstvu između članica Skupine afričkih, karipskih i pacifičkih država s jedne strane i Europske zajednice i njezinih država članica s druge strane, potpisan u Cotonouu, dana 23. lipnja 2000. (SL 2000 L 317, 15.12.2000., str. 3.). Sporazum o partnerstvu AKP-EU izmijenjen je Sporazumom potpisanim u Luxembourg 25. lipnja 2005. (SL L 209, 11.8.2005., str. 27.) i Sporazumom potpisanim u Ouagadougou 22. lipnja 2010. (SL L 287, 4.11.2010., str. 3.). Primjena Sporazuma o partnerstvu AKP-EU produljena je Odlukom br. 3/2019 Odbora veleposlanika AKP-EU od 17. prosinca 2019. o donošenju prijelaznih mjera na temelju članka 95. stavka 4. Sporazuma o partnerstvu AKP-EU (SL L 001, 3.1.2020., str. 3.), kako je izmijenjena Odlukom br. 2/2020 Odbora veleposlanika AKP-EU od 4. prosinca 2020. (SL L 420, 14.12.2020., str. 32.) i Odlukom br. 3/2021 Odbora veleposlanika AKP-EU od 26. studenoga 2021. (SL L 441, 9.12.2021., str. 3.), do 30. lipnja 2022. ili do stupanja na snagu ili privremene primjene novog Sporazuma o partnerstvu AKP-EU, ovisno o tome što nastupi ranije.

² Odluka Vijeća 2016/394 od 14. ožujka 2016. o okončanju konzultacija s Republikom Burundijem na temelju članka 96. Sporazuma o partnerstvu između članica Skupine afričkih, karipskih i pacifičkih država s jedne strane i Europske zajednice i njezinih država članica s druge strane (SL L 73, 18.3.2016., str. 90.).

- velikog broja izbjeglica koji se dobrovoljno vraćaju u Burundi,
- nastavka suradnje s međunarodnom zajednicom i susjednim zemljama.

S obzirom na taj napredak i obveze voditelji misija u svojem su izvješću od 19. svibnja 2021. izrazili mišljenje da odgovarajuće mjere navedene u Prilogu Odluci Vijeća 2016/394 više nisu relevantne i s time u skladu preporučili su njihovo ukidanje.

Međutim, u kontekstu političkog dijaloga uspostavljenog s Burundijem na temelju članka 8. Sporazuma o partnerstvu AKP-EU trebala bi se i dalje postavljati sljedeća pitanja:

- poboljšanje dobrog upravljanja, vladavine prava, ljudskih prava, poslovnog okružja kao nužnih temelja za održivi razvoj,
- oslobođenje političkih zatvorenika, povratak članova oporbe i civilnog društva; potrebno je otvoriti i umiriti politički prostor u cilju postizanja pomirenja,
- kontinuirano zalaganje za jačanje slobode medija,
- smanjenje proizvoljnih uhićenja; bolja kontrola koju odgovarajuća tijela provode nad nasilnim skupinama povezanim s politikom („Imbonerakure”) te veća odgovornost i transparentnost određenih aktivnosti nacionalne obavještajne službe (SNR); reforma sudstva, razdvajanje države i stranke,
- poštovanje neovisnosti civilnog društva/nevladinih organizacija.

Stoga je cilj ovog Prijedloga staviti izvan snage Odluku Vijeća 2016/394 čime će se ukinuti odgovarajuće mjere utvrđene u zaključcima konzultacija iz članka 96. Sporazuma o partnerstvu AKP-EU.

• **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Ovaj je Prijedlog u skladu s postojećim odredbama politike u tom području, to jest:

- novim Europskim konsenzusom o razvoju „Naš svijet, naše dostojanstvo, naša budućnost” od 8. lipnja 2017.³,
- globalnom strategijom Europske unije za vanjsku i sigurnosnu politiku,
- Zajedničkom komunikacijom Europskom parlamentu i Vijeću: „Put prema sveobuhvatnoj strategiji s Afrikom”, 9. ožujka 2020.⁴,
- Akcijskim planom EU-a za ljudska prava i demokraciju za razdoblje 2020.–2024.⁵,
- Strateškim okvirom EU-a za ljudska prava i demokraciju, 2012.⁶,
- Akcijskim planom EU-a za rodnu ravnopravnost III od 25. studenoga 2020.⁷

³ Zajednička izjava Vijeća i predstavnika vlada država članica koji se sastaju u Vijeću, Europskog parlamenta i Europske komisije, Novi Europski konsenzus o razvoju: „Naš svijet, naše dostojanstvo, naša budućnost” (SL C 210, 30.6.2017., str. 1.).

⁴ Zajednička komunikacija Europskom parlamentu i Vijeću „Put prema sveobuhvatnoj strategiji s Afrikom” (JOIN(2020) 4 final).

⁵ Zajednička komunikacija Europskom parlamentu i Vijeću „Akcijski plan EU-a za ljudska prava i demokraciju” (JOIN/2020/5 final).

⁶ Strateški okvir EU-a i akcijski plan EU-a (COUNCIL 11855/12).

Suradnja EU-a temelji se na Programu održivog razvoja do 2030. i ciljevima održivog razvoja, Pariškom sporazumu i Akcijskom planu iz Addis Abebe.

Prijedlogom će se omogućiti potpuna provedba njihovih odredbi jer će se njime stvoriti uvjeti za suradnju s vladom Burundija uz nastavak praćenja spornih pitanja putem ponovne uspostave trajnog političkog dijaloga.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Prijedlog je u skladu s prioritetima Komisije za razdoblje 2019.–2024. koji se odnose na vanjska djelovanja: zelenim planom, digitalnom transformacijom i podatkovnim tehnologijama, savezima za održivi rast i pristojna radna mjesta, boljim upravljanjem migracijama, migracijskim partnerstvima te upravljanjem, mirom i sigurnosti. U skladu je i s Globalnom strategijom Europske unije za vanjsku i sigurnosnu politiku iz 2016.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

U skladu s ciljem, sadržajem i kontekstom predložene mjere, materijalna je pravna osnova članak 3. Unutarnjeg sporazuma između predstavnika vlada država članica, koji su se sastali unutar Vijeća, o primjeni mjera i postupaka potrebnih za provedbu Sporazuma o partnerstvu AKP-EZ u vezi s točkom 3. drugim podstavkom Priloga ovom Sporazumu (dalje u tekstu: „Unutarnji sporazum”)⁸.

- **Odabir instrumenta**

U skladu s člankom 3. Unutarnjeg sporazuma, stajalište država članica o provedbi članka 96. Sporazuma AKP-EZ, kada se to stajalište odnosi na pitanja u njihovoj nadležnosti, donosi Vijeće, u skladu s postupkom navedenim u Prilogu. U skladu s točkom 3. Priloga Unutarnjem sporazumu, te mjere ostaju na snazi dok Vijeće ne donese odluku o izmjeni ili opozivu prethodno donesenih mjera, na prijedlog Komisije, u dogovoru s Visokim predstavnikom Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku te odlučujući kvalificiranom većinom u slučaju djelomične suspenzije.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- ***Ex post* evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Nije primjenjivo.

- **Savjetovanja s dionicima**

Ovaj je Prijedlog pokrenut uzimajući u obzir navedeno izvješće voditelja misija EU-a u Burundiju, o kojem se raspravljalo na sastanku Radne skupine za Afriku (COAFR) 25. svibnja 2021. i Radne skupine za afričke, karipske i pacifičke države (AKP)

⁷ Zajednička komunikacija Europskom parlamentu i Vijeću „Akcijski plan za rodnu ravnopravnost III: Ambiciozan plan za rodnu ravnopravnost i jačanje položaja žena u okviru vanjskog djelovanja EU-a” (JOIN(2020) 17 final).

⁸ Unutarnji sporazum između predstavnika vlada država članica, koji su se sastali unutar Vijeća, o primjeni mjera i postupaka potrebnih za provedbu Sporazuma o partnerstvu AKP-EZ (SL L 317, 15.12.2000., str. 376.).

28. svibnja 2021. Delegati COAFR-a prepoznali su pozitivne pomake i izrazili svoju podršku opozivu odgovarajućih mjera te naglasili da je važno i dalje poticati vladu Burundija na napredak u području ljudskih prava, vladavine prava i upravljanja. Delegati Radne skupine za AKP izrazili su potporu ishodu rasprave COAFR-a i naglasili važnost zadržavanja prednosti putem pojedinačnih sankcija kako bi se olakšao daljnji napredak.

- **Procjena učinka**

Očekuje se da će opoziv odgovarajućih mjera izgraditi povjerenje između EU-a i Burundija i normalizirati odnose; moglo bi pridonijeti jačanju pozitivnih snaga u raspodjeli moći u Burundiju, omogućiti politički dijalog o osjetljivim temama, povećati utjecaj EU-a i ojačati položaj EU-a u Burundiju u odnosu na druge globalne dionike.

Ukidanjem odgovarajućih mjera omogućit će se iskorištavanje učinka predviđenog višegodišnjim okvirnim programom za razdoblje 2021.–2027. kao poticaja za poboljšanje u području ljudskih prava, vladavine prava i upravljanja.

- **Temeljna prava**

Osim toga, mjere ograničavanja protiv osoba, subjekata ili tijela koji ugrožavaju demokraciju ili ometaju pronalaženje političkog rješenja u Burundiju nastaviti će se u skladu s Odlukom Vijeća 2015/1763⁹.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Ne utječe na proračun.

5. DRUGI ELEMENTI

Iako se ovim Prijedlogom predviđa ukidanje odgovarajućih mjera navedenih u Prilogu Odluci Vijeća 2016/394, mjere ograničavanja na temelju Odluke Vijeća 2015/1763 i dalje su na snazi te će se preispitati u nadolazećim mjesecima kako je predviđeno tom odlukom.

Delegati COAFR-a pozvali su na raspravu o budućnosti istražnog povjerenstva Ujedinjenih naroda za Burundi. Nakon te rasprave Vijeće za ljudska prava UN-a na temelju rezolucije pod vodstvom EU-a¹⁰ odlučilo je uspostaviti mandat za praćenje za pojedinu zemlju u obliku posebnog izvjestitelja o stanju ljudskih prava u Burundiju, kao nastavak na ono što je postiglo istražno povjerenstvo.

⁹ Odluka Vijeća (ZVSP) 2015/1763 od 1. listopada 2015. o mjerama ograničavanja s obzirom na stanje u Burundiju (SL L 257, 2.10.2015., str. 37.).

¹⁰ Vijeće za ljudska prava, Stanje ljudskih prava u Burundiju, A/HRC/48/16.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stavljanju izvan snage, u ime predstavnika vlada država članica okupljenih u Vijeću, Odluke Vijeća (EU) 2016/394 o okončanju konzultacija s Republikom Burundijem na temelju članka 96. Sporazuma o partnerstvu između članica Skupine afričkih, karipskih i pacifičkih država s jedne strane i Europske zajednice i njezinih država članica s druge strane

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Unutarnji sporazum između predstavnika vlada država članica, koji su se sastali unutar Vijeća, o primjeni mjera i postupaka potrebnih za provedbu Sporazuma o partnerstvu AKP-EZ, a posebno njegov članak 3. i Prilog,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Konzultacije s Republikom Burundijem na temelju članka 96. Sporazuma o partnerstvu između članica Skupine afričkih, karipskih i pacifičkih država s jedne strane i Europske zajednice i njezinih država članica s druge strane, potpisanog u Cotonouu, dana 23. lipnja 2000.¹¹, kako je izmijenjen^{12, 13} i produljen¹⁴, zaključene su

¹¹ SL 2000 L 317, 15.12.2000., str. 3.

¹² Sporazum o partnerstvu između članica Skupine afričkih, karipskih i pacifičkih država s jedne strane i Europske zajednice i njezinih država članica s druge strane, potpisan u Cotonouu, dana 23. lipnja 2000. (SL 2000 L 317, 15.12.2000., str. 3.). Sporazum o partnerstvu AKP-EU izmijenjen je Sporazumom potpisanim u Luxembourg 25. lipnja 2005. (SL L 209, 11.8.2005., str. 27.) i Sporazumom potpisanim u Ouagadougou 22. lipnja 2010. (SL L 287, 4.11.2010., str. 3.). Primjena Sporazuma o partnerstvu AKP-EU produljena je Odlukom br. 3/2019 Odbora veleposlanika AKP-EU od 17. prosinca 2019. o donošenju prijelaznih mjera na temelju članka 95. stavka 4. Sporazuma o partnerstvu AKP-EU (SL L 420001, 3.1.2020., str. 3.), kako je izmijenjena Odlukom br. 2/2020 Odbora veleposlanika AKP-EU od 4. prosinca 2020. (SL L 420, 14.12.2020., str. 32.) i Odlukom br. 3/2021 Odbora veleposlanika AKP-EU od 26. studenoga 2021. (SL L 441, 9.12.2021., str. 3.), do 30. lipnja 2022. ili do stupanja na snagu ili privremene primjene novog Sporazuma o partnerstvu AKP-EU, ovisno o tome što nastupi ranije.

¹³ Sporazum o drugoj izmjeni Sporazuma o partnerstvu između članica Skupine afričkih, karipskih i pacifičkih država s jedne strane i Europske zajednice i njezinih država članica s druge strane, potpisanog u Cotonouu, dana 23. lipnja 2000., kako je prvi put izmijenjen u Luxembourg 25. lipnja 2005. (SL L 287, 4.11.2010., str. 3.).

¹⁴ Odluka br. 3/2019 Odbora veleposlanika AKP-EU od 17. prosinca 2019. o donošenju prijelaznih mjera na temelju članka 95. stavka 4. Sporazuma o partnerstvu AKP-EU [2020/2] (SL L 1, 3.1.2020., str. 3.), kako je izmijenjena Odlukom br. 2/2020 Odbora veleposlanika AKP-EU od 4. prosinca 2020. o izmjeni Odluke br. 3/2019 Odbora veleposlanika AKP-EU o donošenju prijelaznih mjera na temelju članka 95. stavka 4. Sporazuma o partnerstvu AKP-EU [2020/2052] (SL L 420, 14.12.2020., str. 32.) i Odlukom br. 3/2021 Odbora veleposlanika AKP-EU od 26. studenoga 2021. o izmjeni Odluke br. 3/2019 Odbora veleposlanika AKP-EU o donošenju prijelaznih mjera na temelju članka 95. stavka 4. Sporazuma o partnerstvu AKP-EU [2021/2175] (SL L 441, 9.12.2021., str. 3.).

Odlukom Vijeća (EU) 2016/394¹⁵ te su poduzete odgovarajuće mjere, kako je navedeno u Prilogu toj odluci, na prijedlog Komisije u dogovoru s Visokim predstavnikom Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku.

- (2) Općenito, mirna politička tranzicija postignuta općim izborima u svibnju 2020. dala je novu nadu stanovništvu i otvorila nove mogućnosti za Burundi i za njegove odnose s partnerima.
- (3) Unija je od tada prepoznala pozitivne pomake vlade Burundija u pogledu ljudskih prava, dobrog upravljanja i vladavine prava te obveza iz plana („Feuille de route”) za daljnja poboljšanja u tim područjima.
- (4) Uspostavljena je vlada koja je predana provedbi reformi potrebnih za razvoj i stabilnost zemlje te je ostvaren ohrabrujući napredak u provedbi obveza utvrđenih u Odluci (EU) 2016/394.
- (5) U skladu s ocjenom Komisije, u dogovoru s Visokim predstavnikom Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, razlozi za donošenje Odluke (EU) 2016/394, kako su utvrđeni u toj odluci, više nisu na snazi. Stoga bi tu odluku trebalo staviti izvan snage u ime država članica u pogledu pitanja koja su u njihovoj nadležnosti.
- (6) Trajni izazovi u području ljudskih prava, dobrog upravljanja i vladavine prava i dalje postoje te je potreban daljnji napredak vlasti Burundija, među ostalim provedbom plana i u okviru tekućeg političkog dijaloga.
- (7) Burundi je i dalje nestabilan, a izabranim vlastima potrebna je potpora međunarodnih partnera u provedbi programa reformi i razvojnog programa te zemlje.
- (8) Europska unija i države članice trebale bi zajedno s drugim međunarodnim partnerima podupirati trenutačna nastojanja nacionalnih tijela da stabiliziraju i učvrste demokratske institucije, promiču ljudska prava, dobro upravljanje i vladavinu prava te provedbu obveza iz plana za daljnja poboljšanja u tim područjima,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Odluka (EU) 2016/394 stavlja se izvan snage u ime država članica u pogledu pitanja koja su u njihovoj nadležnosti.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*

¹⁵Odluka Vijeća (EU) 2016/394 od 14. ožujka 2016. o okončanju konzultacija s Republikom Burundijem na temelju članka 96. Sporazuma o partnerstvu između članica Skupine afričkih, karipskih i pacifičkih država s jedne strane i Europske zajednice i njezinih država članica s druge strane (SL L 73, 18.3.2016., str. 90.).